

El problema de la sequera

Una oportunitat per al canvi

S'ha de debatre i plantejar mesures perquè el camp abasteixi d'aigua la ciutat sense sortir-ne perjudicat

NARCÍS
Prat

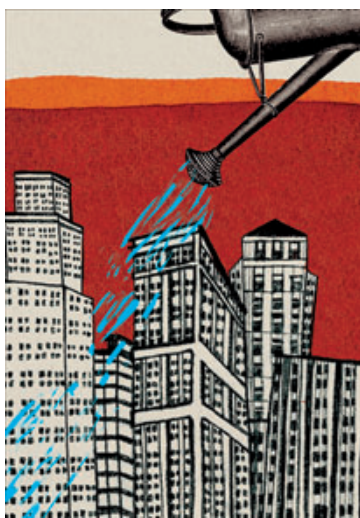
Ens estem acostant al moment en què els embassaments arribaran al 20% del seu volum i entrarem en la fase més crítica dels usos de l'aigua. A les ciutats, aquesta fase s'està posposant en el temps gràcies als esforços de tots els usuaris i gestors del cycle urbanoindustrial de l'aigua; en forma de més eficiència en l'ús domèstic i industrial, en la recerca de nous recursos (aigua dessalada, aigua regenerada) i en l'aprofitament dels que estaven oblidats (aqüífers contaminats). Així, el consum per habitant i dia va baixant a Barcelona (108 litres actuals enfront dels 125 fa amb prou feines uns anys). Segur que els ciutadans i l'administració de l'aigua encara poden fer un esforç més (i quin remei els queda!), però aquest esforç cada vegada costa més (mentalment i en diners) i rendeix menys (en quantitat d'aigua).

Però la sequera també afectarà directament l'agricultura, i probablement aquest any o no es podrà regar o s'haurà de fer de manera limitada. De totes maneres, encara que es regui poc, si a l'estiu ens arriben imatges de camps de blat de moro inundats al Baix Ter o l'Urgell mentre a la ciutat hi ha restriccions d'aigua, serà difícil que els ciutadans ho entenguin.

FA TEMPS que el tema del consum de l'aigua agrícola es presenti com un enfrontament de drets entre camp i ciutat, cosa que ha generat desconfiança entre els uns i els altres, i sensació de frustració en tots dos. Un conflicte d'interessos en què tots dos hi perdran, uns perquè patiran restriccions, els altres perquè seran assenyalats com

a culpables d'aquestes. ¿Com es pot convertir aquest conflicte de perdedors en un acord de guanyadors? Per aconseguir-ho és necessària entendre que aquest no és un conflicte per l'aigua, sinó un tema més profund d'ordenació del territori en què la solució no pot venir de la mà de les autoritats de l'aigua, sinó que necessita la implicació de tot el Govern de la Generalitat.

Ara és el moment de generar aquest debat i proposar les mesures que facin que el camp pugui abastir d'aigua la ciutat i que els tres (camp, ciutat i medi ambient) hi guanyin. Es tracta de crear les condicions perquè es pugui transferir aigua de manera esporàdica (no es tracta d'un transvasament continu) del camp a la ciutat. Per a això s'ha d'identificar ara mateix quines àrees haurien de deixar de sembrar aquest any blat de moro i altres plantes farratgeres (alfals, per exemple). L'agricultor que no sembli rebrà una justa compensació (els diners que obtindria per la collita) i l'aigua que no s'ha utilitzat seria emmagatzemada als embassaments corresponents perquè la Generalitat en fes ús, bé per transferir-la a la ciutat o bé simplement com a reserva estratègica o fins i tot per mantenir el cabal ambiental

MARIA TITCOS

La solució no pot venir de la mà de les autoritats de l'aigua, sinó que necessita la implicació de tot el Govern de la Generalitat

del riu. Això s'ha de fer de seguida, aquest mes, al Baix Ter, al Segre o fins i tot al Baix Ebre.

Però algú ha de portar la batuta i ningú s'hi atreveix, la desconfiança entre el binomi camp-ciutat és tan gran que tots pensen que els altres els prendran el pèl. Per això aquesta és una qüestió de govern, no de l'administració de l'aigua. Algú ha de moure la primera fitxa i el més adequat és el Govern català, ja que quan el problema mental de desconfiança que enfronta camp i ciutat se solucioni, el que queda és trobar els mitjans per fer-ho possible,

en un país on el cost del cycle urbà i agrícola de l'aigua no es cobreix i genera dèficit any rere any. L'aigua continua sent molt barata comparada, per exemple, amb l'energia.

DESFER aquest conflicte camp-ciutat per l'aigua és clau per al futur, ja que les èpoques d'escassetat de recursos seran cada vegada més habituals. Els recursos d'aigua superficial del Segre han disminuït en 20 anys de 1.080 a 780 hectòmetres cúbics i continuaran baixant. El mateix els passa al Ter i al Llobregat. Mantenir l'actual model de proveïment i que sigui compatible amb els usos agrícoles actuals és impossible. És evident que una modernització de regadius és important (i és incomprendible perquè avança tan lentament), però serà insuficient per a la mateixa agricultura i per als consums urbans i industrials. Sense un acord a llarg termini camp-ciutat que inclogui com a element clau la restauració dels ecosistemes aquàtics i el respecte als cabals ambientals dels rius definits al Pla Sectorial de Cabals Ambientals de Catalunya, no hi ha futur per a Catalunya.

La solució no la pot dissenyar l'ACA: aquest és un tema de país que ha de liderar el Govern en ple i comptar amb un canvi de mentalitat molt important a Agricultura (agricultura com a element territorial i no només productiva) i a Economia (el preu de l'aigua no pot continuar tan baix). Però no s'ha de reduir el tema a un negoci de venda d'aigua per part dels uns als altres (com ha suggerit el president d'una comunitat de regants), ja que el que està en joc és l'essència de Catalunya, no la seva butxaca. A veure si entre tots som capaços de buscar (i ara mateix!) una solució de guanyadors. ■

Catedràtic d'Ecologia de la UB.

La roda

FÉLIX
De Azúa

Per als elegits que sobrevisquin

es eleccions (a les quals **Shakespeare** denomina indefectible «la festa de la democràcia»), són molt agradables una vegada s'han acabat. És per això que els polítics són irresponsables i fan el que els passa pel terrat segons l'horòscop del dia, només suen tinta després de les eleccions. No perquè la ciutadania aconsegueixi treure's de sobre els més corcons, sinó perquè llavors comencen a esbatassar-se entre ells i és una delícia.

Un cop transcorreguda una setmana, ja veiem **Carod-Rovira** i el seu col·lega pegant-se al pati mentre el capellà mira cap a una altra banda. ¿Qui dels dos acabarà a Casablanca regentant un bar de tapes? ¿I **Gaspar Llamazares**, un home ambiental dels rius definits al Pla Sectorial de Cabals Ambientals de Catalunya, no hi ha futur per a Catalunya. La solució no la pot dissenyar l'ACA: aquest és un tema de país que ha de liderar el Govern en ple i comptar amb un canvi de mentalitat molt important a Agricultura (agricultura com a element territorial i no només productiva) i a Economia (el preu de l'aigua no pot continuar tan baix). Però no s'ha de reduir el tema a un negoci de venda d'aigua per part dels uns als altres (com ha suggerit el president d'una comunitat de regants), ja que el que està en joc és l'essència de Catalunya, no la seva butxaca. A veure si entre tots som capaços de buscar (i ara mateix!) una solució de guanyadors. ■

Suïssa és una república de ciutadans, no de súbdits, i els polítics ajuden la gent

«nou equip de **Rodríguez Zapatero**», ergàstuls que s'obren amb un grinyol espantós per deixar escapar una ànima dissecada, una cara lívida, un crani desdentat. ¡Aí, **Montilla**, quins dies l'esperen!

Exemple per als elegits: em vaig acostar a l'estació de Ginebra. Volia comprar un bitllet a Vals, als Grisons. Està a l'altre extrem del país, s'han de fer cinc transbords, no acabes en mula perquè estan protegides. L'empleat em va ajudar amb els horaris, els canvis de tren, les estacions, les andanes, les llengües. Al pagar em va preguntar si tenia «targeta de mitja tarifa». Al veure'm la cara d'idiota em va entregar uns papers perquè els omplís i hi enganxés una foto. Així ho vaig fer i l'endemà em va tornar la meitat dels diners del bitllet que havia pagat el dia anterior.

Suïssa és una república de ciutadans, no de súbdits. Els polítics i els caps de l'Administració ajuden la gent. Els treballadors no cobren per fer-te la punyeta. ¿Què tal uns beques d'estudi a Suïssa per als nous cèsars? ¿Alguns curssets sobre la diferència entre república i aparàtxik? ■

Animus
iocandi

Ferreres